

Priopćenje za javnost

Presuda zbog neistinite i klevetničke tvrdnje

Općinski građanski sud u Zagrebu donio je u utorak, 30. travnja 2019., prvostupanjsku presudu kojom osuđuje neistinitu i klevetničku tvrdnju bivšega predsjednika Odbora za etiku u znanosti i visokom obrazovanju Vlatka Silobrčića. Tužio ga je bivši ministar znanost i obrazovanja Pavo Barišić zbog izjave:

„Imate kao rezultat toga da imamo ministra znanosti koji je apsolutno sigurno plagijator, imamo predsjednika Ustavnog suda koji je plagijator, imamo predsjednicu Ustavnog suda koja je plagirala i priznala i onda što je napravila jednu strahotu ona je mislila da će to stvar riješiti tako da se ispriča kolegi od kojega je prepisala kao da je prepisivanje stvari između nje i njezinog kolege.“

Sud je provođenjem dokaznih postupaka i uvidom u dokumente etičkih tijela utvrdio da je „tvrdnja tuženika koju je iznio neistinita i klevetnička, te su tužitelju iznošenjem tvrdnje da je plagijator, povrijeđeni ugled, čast, dostojanstvo i ime“. Zbog kršenja osobnih prava sud je naložio tuženiku Silobrčiću isplatu novčane naknade za štetu nanесenu tužitelju Barišiću.

Također je sud presudio da je tuženik Vlatko Silobrčić „dužan o svom trošku, po pravomoćnosti presude, istu objaviti u prvom sljedećem broju Jutarnjeg list, Večernjeg lista, Slobodne Dalmacije i 24 sata, kao i u prvoj sljedećoj emisiji Zvezdane staze na radiju Yammam FM ili u drugoj odgovarajućoj emisiji Yammam FM, u cijelosti i bez komentara pod prijetnjom ovrhe“.

Za pravnu praksu uzorno je i mjerodavno obrazloženje suda da se dokazivanje je li počinjen znanstveni prekršaj, u ovom slučaju je li netko plagijator ili ne, utvrđuje Zakonom na propisani način. U navedenom predmetu za to su nadležna etička tijela sveučilišta, koja su utvrdila da se ne radi o plagijatu ni njegovim pojavnim oblicima. Stoga je sud odbio prijedlog za saslušanje pojedinačnih svjedoka „iz razloga jer njihovo mišljenje nije mjerodavno za utvrđenje da li je tužitelj počinio kakav znanstveni prekršaj“.

Zbog iznesene neistinite tvrdnje o tužitelju, kojom je nanесena šteta jer su povrijeđena prava osobnosti, sud je presudio da je štetnik dužan objaviti presudu u istom mediju te u još četiri tiskovine. Obrazloženje glasi da objava presude predstavlja oblik popravljivanja štete, ali da ne eliminira u potpunosti štetu. Sud smatra da se u svrhu popravljivanja štete čitateljima vodećih dnevnih tiskovina treba omogućiti da saznaju i pročitaju objavljenu pravomoćnu presudu.

Presuda baca dodatno svjetlo na raspravu koja se vodila u medijima uoči rasprave o povjerenju ministru Barišiću u veljači 2017. Tada je naime ugledni profesor etike i predsjednik Međunarodne udruge za kliničku bioetiku (International Society for Clinical Bioethics) dr. sc. Luka Tomašević izjavio u Slobodnoj Dalmaciji: „Razgoličeno neetično postupanje Odbora za etiku u znanosti i obrazovanju i njegova bivšeg predsjednika, akademika Silobrčića, nadmašilo je sva etička zastranjenja što ih je nacionalna povijest akademske zajednice zabilježila u ovih nešto više od četvrt stoljeća hrvatske samostalnosti.“

Presuda je dostupna na poveznici

<https://drive.google.com/file/d/1tgH6iy8bCNReHbZCpmWTuAjmHwsT84l-/view?usp=sharing>.